

แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ศลิษา ศุภัสภากรณ์

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2"
ของ ศลิษา ศุภัสภากรณ์
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เซาว์ชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
ผู้วิจัย	ศลิษา ศุภัสภากรณ์
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ	การเสริมพลังอำนาจ, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือและศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยมีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวนทั้งหมด 302 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารจำนวน 104 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 198 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษา การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้มี คุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ผลการศึกษาแนวการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรจัดหาและจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมตามการเสนอขอจากผู้รับผิดชอบโครงการ ส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบได้พัฒนาความรู้และทักษะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างขวัญและกำลังใจเสมอ รวมทั้งควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามบทบาท โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม สนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำหนังสือข้อตกลง (MOU)

Title	GUIDELINES FOR EMPOWERING THE OPERATION OF THE STUDENT CARE AND ASSISTANCE SYSTEM UNDER THE LOPBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2
Author	Salisa Supatpakorn
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2023
Keywords	Empowerment, The student care and assistance system

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the empowering the operation of the student care and assistance and study the guidelines for empowering the operation of the student care and assistance system under the Lopburi primary educational service area office 2, The first step was to study the empowering the operation of the student care and assistance system under the Lopburi primary educational service area office 2. The 302 sample consisted of school administrators and teachers under the Lopburi primary educational service area office2; 104 administrators by purposive sampling and 198 teachers by stratified sampling. The research instrument was a questionnaire. The statistics use for data analysis were mean and standard deviation. The second step was to study guidelines for empowering the operation of the student care and assistance system. The informants were 5 experts, selected by purposive sampling. The in-depth interview was used for collecting information. The data were statistically analyzed using content analysis. The results were as follows.

1. The overall empowering the administration of the student care and assistance system was at highest level. When considering each aspect, the highest mean was perception of the promoting Ethics in the student care and assistance system the lower was creation and development of networks in the student care and support system.

2. The guidelines for empowering the administration of the student care and assistance system by administrators, should procure and allocate budgets appropriately according to requests from those responsible for the project. Encourage responsible teachers to develop knowledge and skills in operating the student care and support system. Always build morale and encouragement. In addition, a committee should be appointed to carry out the work according to its role. by allowing everyone to participate appropriately Support coordination and cooperation with various relevant agencies. By preparing a letter of agreement (MOU).

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เขาวนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนใจให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจนการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า และขอขอบพระคุณท่านคณะกรรมการสอบปากเปล่าการศึกษาค้นคว้าอิสระ ประกอบไปด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปเมยอติชัย กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องของการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นางพิมพ์ลดา ตามสุขสนธิ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 นางสาวมลลิกา ปานคุ้ม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และนายบำรุงวิชัย อรุณประเสริฐ ครูชำนาญการ โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ ให้คำแนะนำและ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นางอณัฐธิภา กระตุตนาถ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 นายบุศรินทร์ หอมกลิ่นยา ข้าราชการบำนาญ นางศรีประภา ระดมยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำนารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 นางสาวสุกฤษ ญศพันธ์ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และว่าที่ร้อยตรีหญิงสุภาวี พูลประภาภรณ์ ครูโรงเรียนบ้านเขาขวาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการสัมภาษณ์ ให้คำแนะนำ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดีจึงจนสามารถทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ขอบคุณพี่น้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 34 ที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และมอบกำลังใจตลอดการวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณมารดาของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และการสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

ศลิษา ศุภัสภากรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	8
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจ.....	10
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	20
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	39

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	40
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	45
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	53
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	53
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	62
บทที่ 5 บทสรุป.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผลการวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	83
ประวัติผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงกระบวนการเสริมพลังอำนาจของนักวิชาการ.....	13
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการเสริมพลังอำนาจ.....	16
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	41
ตาราง 4 แสดงวัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	48
ตาราง 5 แสดงจำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	51
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	52
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	54
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	56

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจ
 ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน 58

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจ
 ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน 60

ตาราง 12 แสดงผลการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 68

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดเชิงระบบ	28
ภาพ 2 กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	32
ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและเชิงลบ อันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ รวมไปถึงเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม เช่น การติดการพนันนิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ เครียดซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ปัจจัยเสี่ยงต่อสภาพครอบครัว ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชน และสังคม ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน ปัจจัยเสี่ยงต่อบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนมากมาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศในอนาคต จึงมีนโยบายสำคัญที่จะต้องร่วมมือกับทุกฝ่าย เพื่อแก้ไขปัญหาวិธีการหนึ่งคือการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาดำเนินการอย่างจริงจัง เนื่องจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เป็นระบบที่ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, น. 3) สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554, น. 1) กล่าวว่า การพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตามกระบวนการศึกษานั้นไม่เพียงพอ ดังนั้น การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เติบโตองงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งครูจะต้องปรับเปลี่ยนการทำงาน เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยโดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน จนเกิดผลดีต่อทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

ภารกิจหลักในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย รวมทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุน การดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้อง มีความตระหนักในความสำเร็จของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน 3) กรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานกัน อย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด 4) ครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน 5) โรงเรียนควรจัดการอบรมให้ความรู้ จิตวิทยา การแนะแนว และทักษะการให้คำปรึกษาและแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6) ผู้ปกครองและเครือข่ายการร่วมพัฒนาในทุกส่วนของสังคม มีความมุ่งมั่นในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเยาวชนในเชิงบูรณาการอย่างเข้มแข็งจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, น. 6)

จากการศึกษาปัจจัยดังกล่าว พบว่า กระบวนการเสริมพลังอำนาจ เป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างศักยภาพให้กับบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถเพิ่มขึ้น เป็นส่วนช่วย สนับสนุนในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคคลเกิดความสามารถในการปฏิบัติงานและสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคน มีความสามารถที่จะไปถึงเป้าหมายของงาน (เอกนคร อัครธรรมโม, 2559, น. 26)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามกลยุทธ์ที่ส่งเสริมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนไว้ 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ และผู้เรียน มีความปลอดภัยกลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียน ทุกคน ซึ่งพบปัญหาในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ดังกล่าว คือ คุณภาพชีวิตของผู้ปกครองนักเรียน มีความยากจน ส่งผลให้ไม่มีความรับผิดชอบและไม่ให้ความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลาน บางครอบครัวผู้ปกครองย้ายที่ทำงานรับจ้างตามฤดูกาล ส่งผลให้นักเรียนต้องย้ายติดตามผู้ปกครอง บ่อยๆ มีปัญหาสุขภาพจิตระดับตราบาอย่างหนักในหลายพื้นที่ ส่งผลให้นักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อม ที่มีความเสี่ยง โดยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรกำชับสถานศึกษาให้ช่วยดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยง

และมีแนวโน้มออกกลางคัน มาการทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนให้เห็นความสำคัญ และประสานหน่วยงานต่างๆ ให้ความช่วยเหลือ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2566, น.24)

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษารวมทั้งความสำคัญของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการเสริมพลังอำนาจดังกล่าวนี้ การศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรให้ความสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีขอบเขตเนื้อหา คือ แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 130 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 104 คน และครู 1,197 คน รวมทั้งหมด 1,301 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวนทั้งหมด 302 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารจำนวน 104 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 198 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากข้อการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทด้านการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การทำงาน ไม่ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์การบริหาร ไม่ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน
3. ครูที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ได้แก่ แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเสริมพลังอำนาจในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการเสริมพลังอำนาจในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน ได้รับโอกาสในการแสดงศักยภาพของตนเองร่วมมือกันทำงานอย่างมีความสุข สามารถสร้างเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนสามารถประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมพลังอำนาจในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจหน้าที่บุคลากรผู้รับผิดชอบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างชัดเจนให้อิสระในการทำงานอย่างมีแบบแผนและทิศทางในการทำงาน พร้อมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถตัดสินใจตามอำนาจหน้าที่ไปสู่การปฏิบัติจริงได้

1.2 ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงผลงาน ความรู้ ความสามารถและความเป็น

แบบอย่างที่ดี มีการส่งเสริมสนับสนุนการเข้ารับรางวัลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เปิดโอกาสในการนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติงานและนำมาใช้ปฏิบัติจริง มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ปฏิบัติงาน

1.3 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน มีการประชุม พูดคุยกันเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันเพื่อหาสาเหตุและแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาโดยเปิดโอกาสทุกคนในทีมได้ช่วยกันคิดและเสนอแนวทางแก้ปัญหา

1.4 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล วิธีการในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน การสร้างความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และส่งต่อนักเรียนที่พฤติกรรมไม่ดีขึ้นไปยังหน่วยงานเฉพาะด้านเพื่อดูแลนักเรียนต่อไป

1.5 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่นตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย มีการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยให้ผู้รับผิดชอบมีส่วนในการประเมินตนเองในการดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และคัดกรองนักเรียน มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนโดยผู้รับผิดชอบ มีการตรวจสอบติดตามการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งไว้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนางานต่อไป

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

3. ครู หมายถึง ครูผู้สอนที่ได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียนให้ทำหน้าที่ครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

4. แนวทางการเสริมพลังอำนาจในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ข้อเสนอแนะหรือข้อแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้เสนอแนวทางเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
  - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจ
  - 2.1 ความหมายของการเสริมพลังอำนาจ
  - 2.2 ความสำคัญของการเสริมพลังอำนาจ
  - 2.3 กระบวนการเสริมพลังอำนาจ
3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 3.1 ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 3.2 ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 3.3 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 3.4 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

บังอร จันกรม (2552) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ร่วมกันปฏิบัติเพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพและผลผลิตของโรงเรียน คือ นักเรียนที่สำเร็จออกไปให้เป็นที่ยอมรับ จากภายนอกและภายในอย่างแท้จริง

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 53) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน ประชาชน ตามรูปแบบของการศึกษาประเภทต่าง ๆ เพื่อให้มีความเจริญงอกงามสู่วัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม

ภารดี อนันต์นาวิ (2553, น. 2) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลาย ๆ คน ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาให้เด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้านให้มีความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยมหรือคุณธรรมในส่วนด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจนั้น ต้องการให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ของสังคมที่เป็นระเบียบแบบแผนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 12) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารขององค์การทางการศึกษาใช้ภาวะผู้นำในการระดมทรัพยากร และเทคนิคในการประยุกต์ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารมาใช้ในกิจการทางการศึกษา การพัฒนาองค์การทางการศึกษาและสมาชิกของสังคม ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามเป้าหมายและนโยบายของประเทศ

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่ผู้บริหารใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อพัฒนาให้เด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมมีความเจริญงอกงามทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ค่านิยมหรือคุณธรรม โดยมุ่งหวังให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพโดยสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายในการพัฒนาประเทศ

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 43 - 44) กล่าวว่า การบริหารมีคุณค่ายิ่งต่องานกิจกรรมหรือภารกิจที่จะต้องปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จไปด้วยดีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้การบริหารมีความสำคัญและมีประโยชน์อาจกล่าวได้ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดการลงมือปฏิบัติงาน เนื่องจากการบริหารมีกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญยิ่ง คือ การตัดสินใจ

2. ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันของบุคคลเพื่อให้งานที่ปฏิบัติได้บรรลุไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3. ช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลประสบความสำเร็จได้รวดเร็ว เนื่องจากต้องมีการแบ่งงานกันทำและการทำงานประสานสัมพันธ์กัน

4. ช่วยให้เกิดประโยชน์กับตนเอง ผู้อื่นและสังคมโดยรวม เนื่องด้วยการบริหารเป็นกรรมวิธีที่นำไปใช้ทางการบริหาร

5. ช่วยก่อให้เกิดการประหยัด เนื่องด้วยการปฏิบัติงานจะต้องมีปัจจัยต่าง ๆ เข้าไปสนับสนุน ช่วยให้งานได้ประสบความสำเร็จ สำหรับปัจจัยต่าง ๆ เช่น การใช้งบประมาณ แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร เวลา เป็นต้น เพราะก่อนจะใช้ต้องมีการวางแผนก่อนว่า จะใช้อย่างไร เท่าไรและในเวลาใดจึงจะเหมาะสม

6. ช่วยให้การปฏิบัติงานเกิดได้ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล หมายความว่า การทำงานที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นการทำงานที่ลงทุนน้อยที่สุดในปัจจัยทางการบริหาร แต่ได้ผลตอบแทนสูงสุด และทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติมีความพึงพอใจมากที่สุด ส่วนการทำงานที่มีประสิทธิผลคือ เมื่อมีการทำงานเสร็จแล้วผลงานปรากฏออกมาตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

7. ช่วยก่อให้เกิดความเป็นธรรมและความสามัคคี เนื่องจากการบริหารคือการแบ่งงานกันทำตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่รวมกลุ่มกันทำงาน มีการจัดสรรอย่างทั่วถึงทั้งงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติและรวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์อย่างทั่วถึงอีกด้วย ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่รู้สึกแตกแยกต่อกัน

8. ช่วยให้หน่วยงานหรือองค์กรมีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องเพราะการบริหารมีเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ภารดี อนันต์นาวิ (2553, น.3) กล่าวว่า การบริหารเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎีสาขาหนึ่ง มีองค์ประกอบของความรู้ มีเกณฑ์ทฤษฎีทางการบริหารนำมาจากศาสตร์สาขาอื่น ๆ โดยนำมาศึกษาค้นคว้า วิจัยในเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อนำผลไปปฏิบัติ การบริหารขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละบุคคลที่จะทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย นับว่าเป็นการประยุกต์ ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม นับเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง

ครุชิต มาลัยวงศ์ (2557) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนหรือคนในประเทศจะดีหรือเลว จะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษาหรืออีกนัยหนึ่งก็คือขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมืองนั่นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษาและผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุก ๆ ทาง ในทางตรงกันข้าม

หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่งและทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้วก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา การบริหารที่ดีจะทำให้ตัดสินใจลงมือปฏิบัติงานและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจ

ความหมายของการเสริมพลังอำนาจ

Longman (1987, p. 1229) กล่าวว่า การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง การมอบหมายงานหรือให้อำนาจ สิทธิแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งปฏิบัติหน้าที่

Tebbit (1993, p. 328) กล่าวว่า การเสริมพลังอำนาจเป็นการเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ดีขึ้น โดยให้อิสระในการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

Rodwell (1996, p. 308) กล่าวว่า การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง การให้อำนาจและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ทำให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและสามารถควบคุมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Smith (1996, p. 9) กล่าวว่า การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง กระบวนการสร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการเข้าร่วมกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในองค์กรมากขึ้น ส่งผลต่องานของบุคลากรซึ่งหมายถึงการให้โอกาสบุคลากรในการแสดงแนวคิดที่ดีและการมีทักษะในการนำความคิดเหล่านี้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้

Gibson (2000, p. 226) กล่าวว่า การเสริมพลังอำนาจเป็นกระบวนการทางสังคม เพื่อให้เกิดการยอมรับ การส่งเสริม การพัฒนา ทักษะความสามารถของบุคลากรและหารูปแบบใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา ศรีลารักษ์ (2557, น. 23) กล่าวว่า การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง กระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของตนเอง มีความมั่นใจ เป็นอิสระ มีคุณค่าในตนเองจนทำให้งานประสบความสำเร็จร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและมีความผูกพันต่อองค์กร

มณีรัตนา โนนห้าวรอ (2557, น. 21) กล่าวว่า การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง กระบวนการเพิ่มศักยภาพของบุคคลที่ส่งผลต่อทีมงาน ต่อองค์กรให้ดีและมีประสิทธิภาพ โดยผู้บังคับบัญชาต้องเป็นผู้ให้การสนับสนุน ให้อิสระในการคิด ตัดสินใจ รวมถึงการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความสามารถในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้บรรลุผลสำเร็จของตนเองและองค์กร

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง กระบวนการที่ส่งเสริมพัฒนา ศักยภาพบุคลากร โดยสร้างแรงกระตุ้นจูงใจให้บุคลากรเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถใช้ทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการเสริมพลังอำนาจ

Beck (1992, p. 154) กล่าวว่า ความสำคัญของการเสริมพลังอำนาจ คือ เป็นการพัฒนา ให้ดียิ่งขึ้นและมีความตระหนักเห็นคุณค่าของตนเอง มีความสามารถและพัฒนางานร่วมกัน อย่างมีเป้าหมาย รวมถึงการสร้างจิตสำนึกร่วมกันเพื่อความสำเร็จในองค์กร

อารีย์วรรณ อ่วมตานี (2551, น. 320) กล่าวว่า ความสำคัญของการเสริมพลังอำนาจ ที่ส่งผลต่อส่วนร่วมขององค์กร ประกอบด้วย

1. ทำให้การทำงานในหน่วยงานบรรลุเป้าหมาย เกิดความภาคภูมิใจ ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
2. เป็นการพัฒนาความสามารถของตนเอง ทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร พร้อมจะทุ่มเท อุทิศตนเองเพื่อองค์กรอย่างเต็มศักยภาพตนเอง
3. ทำให้คุณภาพการปฏิบัติงานดี ยิ่งขึ้น ส่งผลต่อผู้มารับบริการซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรด้านพฤติกรรม
4. เป็นการลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน กฎ ระเบียบต่าง ๆ และเป็น การกระจายอำนาจการบริหารเพื่อมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมแบบมีส่วนร่วม

มณีรัตน์ โนนห้าว (2557, น. 22) กล่าวว่า ความสำคัญของการเสริมพลังอำนาจมีดังนี้

1. ความสำคัญต่อบุคคลในองค์กร คือ การเสริมพลังอำนาจนั้นมีความสำคัญกับบุคคล ทั้งระดับปฏิบัติงานและผู้บริหารงานในองค์กร ดังนี้

1.1 ระดับปฏิบัติงาน การที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้แสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ ร่วมกับผู้บริหารในการดำเนินงานขององค์กร จะช่วยให้บุคลากรมีความรู้สึกรับผิดชอบในงานของตน มากขึ้น เพราะมีความรู้สึกเกี่ยวข้องกับผูกพันในฐานะที่ตนเองได้นำเสนอแนวคิดแล้วได้นำมาปฏิบัติ ในสถานการณ์จริง การได้มีโอกาสในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่าง การปฏิบัติงานด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยในการสร้างความสุขในการปฏิบัติงานมากขึ้น ดังนั้น การเสริมพลังอำนาจจึงเป็นเสมือนแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ระดับผู้บริหาร ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตนเป็นทั้งผู้ที่ได้รับการเสริมพลังอำนาจ และเป็นผู้เสริมพลังอำนาจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยการเสริมพลังอำนาจเป็นเครื่องมือ การบริหารงานหนึ่งที่ผู้บริหารใช้บริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เพื่อให้บุคคลในองค์กร มีความสามารถไปถึงเป้าหมายและเกิดประโยชน์เกื้อกูลซึ่งกันและกัน เป็นการกระตุ้นให้

ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงถึงความสามารถของตนในการปฏิบัติงานให้มีความก้าวหน้า และมีศักยภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

2. ความสำคัญต่อทีมงาน คือ ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม เรื่องความขัดแย้งหรือความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกัน มีการเกี่ยงกันทำงาน เป็นเหตุให้สัมพันธภาพของทีมไม่ดี แต่ถ้าทีมงานได้รับการเสริมพลังอำนาจ มีการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีการประสานงานที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในการทำงานให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งก็ทำให้ทุกคนในทีมรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและรับผิดชอบร่วมกัน มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของทีมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผลผลิตจากการทำงานเพิ่มสูงขึ้น

3. ความสำคัญต่อองค์กร คือ ผู้บริหารเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้แนะนำแก่ผู้ปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลสำเร็จของการทำงาน สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพิ่มความเชื่อมั่นจากการได้กระทำบางสิ่งซึ่งผู้ปฏิบัติงานคิดว่าตนเองไม่สามารถทำได้ การให้ข้อมูลข่าวสาร การเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตนเอง คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในหน่วยงาน ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก็จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลขององค์กร นอกจากองค์กรจะดำเนินงานตามที่ตั้งเป้าหมายไว้แล้ว การร่วมมือกันทำงานโดยมีหัวหน้าเป็นผู้เสริมพลังอำนาจโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดและร่วมตัดสินใจ ให้ทุกคนได้พัฒนาทั้งความรู้ความสามารถ และมีระบบการให้รางวัลที่ยุติธรรม กลยุทธ์เหล่านี้จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานให้หน่วยงานอย่างเต็มความสามารถที่มีอยู่ มีความสุขกับการทำงาน และในที่สุดทุกคนจะมีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร

เอกนคร อัครธรรมโม (2559, น. 26) กล่าวว่า ความสำคัญของการเสริมพลังอำนาจ คือ เป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้กับบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถเพิ่มขึ้น เป็นส่วนช่วยสนับสนุนในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคคลเกิดความสามารถในการปฏิบัติงานและสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคนมีความสามารถที่จะไปถึงเป้าหมายของงาน

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การเสริมพลังอำนาจมีความสำคัญต่อตัวบุคลากร ทีมงาน และองค์กร ซึ่งช่วยส่งเสริมให้มีศักยภาพของการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นเครื่องมือในการสร้างความผูกพันของบุคลากรและองค์กร สามารถดำเนินงานร่วมกันในองค์กรได้อย่างมีความสุข

กระบวนการเสริมพลังอำนาจ

จากการทบทวนแนวคิดกระบวนการเสริมพลังอำนาจ ผู้วิจัยได้จำแนกกระบวนการเสริมพลังอำนาจ ที่สังเคราะห์เป็นตัวแปร ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกระบวนการเสริมพลังอำนาจของนักวิชาการ

แหล่งอ้างอิง	กระบวนการเสริมพลังอำนาจของนักวิชาการ
Kouzes & Posner (1987)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรู้จักบุคลากรแต่ละบุคคลเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทำงาน 2. การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ การมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีม มีความยืดหยุ่นในการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 3. การให้บุคลากรได้ใช้พลังอำนาจ ทรัพยากร ข้อมูลข่าวสารที่มีสนับสนุนช่วยเหลือ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น 4. การให้บุคลากรมีอำนาจหน้าที่ อิสระ มีแบบแผนในการทำงานของตนเอง 5. การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ภายในองค์กรและระหว่างองค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร 6. การให้บุคลากรแสดงผลงาน ความสามารถ และความเป็นแบบอย่างที่ดี
Clutterbuck & Kernaghan (1994)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรซึ่งอาจได้รับผิดชอบงานโดยตรง ให้รับผิดชอบงานร่วมกันหรือให้รับผิดชอบสร้างสรรค์งานใหม่ 2. การพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับงานที่ได้รับมอบหมาย สร้างความไว้วางใจในเพื่อนร่วมงาน สร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบ 3. การให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน แบ่งหน้าที่กันทำงานในส่วนที่รับผิดชอบและร่วมกันทำงานของทีม 4. การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เครือข่ายข้อมูลข่าวสาร เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ทักษะความสามารถที่จะช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจ

แหล่งอ้างอิง	กระบวนการเสริมพลังอำนาจของนักวิชาการ
	<ol style="list-style-type: none"> 5. การให้บุคลากรแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ทักษะความสามารถ ข่าวสารข้อมูล การเสริมสร้างความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน 6. การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรและทีมงาน โดยจัดให้มีการแสดงผลการปฏิบัติงาน 7. การสนับสนุนให้ศึกษาหรืออบรมวิธีพัฒนางาน 8. การให้ความสำคัญในการดูแลบุคลากรเทียบเท่ากับการให้ความสำคัญกับงาน 9. การให้โอกาสบุคลากรได้แสดงความรู้ ความสามารถอย่างเสมอภาคกัน 10. การสร้างความรับผิดชอบให้บุคลากรทำงานอย่างผู้เชี่ยวชาญ ให้มีการตรวจสอบประเมินตนเอง 11. การส่งเสริมให้บุคลากรมีความสุข สนุกและเต็มใจในการทำงาน โดยให้ทำงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สร้างความเข้าใจในเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจน 12. การส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ผลงานความสำเร็จของบุคลากร 13. การให้บุคลากรมีแผนพัฒนาตนเองที่เป็นจริงได้ และติดตามผลการปฏิบัติตามแผนเพื่อปรับปรุงพัฒนาและไปให้ถึงเป้าหมาย
Stone & Sachs (1995)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมอบอำนาจหน้าที่ขอบเขตความรับผิดชอบ ให้อำนาจในการตัดสินใจได้เองในการทำงานแต่ละสถานการณ์ 2. การแสดงภาวะผู้นำในการทำงานร่วมกัน 3. การรับฟังความคิดเห็น การสร้างความเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายในการดำเนินงานตามจุดมุ่งหมายขององค์การ 4. การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรและองค์การ ให้ประสบความสำเร็จร่วมกันในการทำงาน 5. การอบรมพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะความสามารถแก่บุคลากรในการทำงาน

แหล่งอ้างอิง	กระบวนการเสริมพลังอำนาจของนักวิชาการ
Lashley (1997)	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์สถานการณ์ที่บุคลากรขาดพลังอำนาจเพื่อหาสาเหตุที่แท้จริง 2. กำหนดกลยุทธ์และเทคนิคในการบริหารจัดการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างพลังอำนาจของบุคลากร 3. เตรียมปัจจัยและวิธีเสริมพลังอำนาจที่จะนำมาใช้ เพื่อให้เกิดความพร้อมและประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ 4. ดำเนินการปฏิบัติตามวิธีที่เลือกไว้ 5. ประเมินผลการปฏิบัติจากพฤติกรรมและผลงานที่ปรากฏ
Cleirbaut (1998)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงาน 2. การมอบอำนาจหน้าที่ในการทำงานของบุคลากรให้ชัดเจน 3. การให้บุคลากรพร้อมรับการตรวจสอบกระบวนการทำงานและคุณภาพผลงาน 4. การให้มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานระหว่างบุคลากร หน่วยงานและองค์กร 5. การสร้างสรรค์วิธีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร 6. การสร้างบรรยากาศที่เสริมพลังอำนาจ สภาวะแวดล้อมการทำงานเป็นระบบ มีระเบียบ มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการทำงาน สร้างความมีน้ำใจต่อกันในระหว่างผู้ร่วมงาน
Luthans (1998)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การให้บุคลากรมีอิสระทางการคิดการตัดสินใจ การริเริ่มปฏิบัติสิ่งใหม่ การแสดงผลงานและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น 2. การมอบอำนาจหน้าที่พร้อมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้สามารถตัดสินใจตามอำนาจหน้าที่ไปสู่การปฏิบัติจริงได้ 3. การส่งเสริมให้สามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากร ทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่า 4. การส่งเสริมความมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความเพียรพยายาม ความตั้งใจจริงของบุคลากรในการปฏิบัติงานในหน้าที่

แหล่งอ้างอิง	กระบวนการเสริมพลังอำนาจของนักวิชาการ
Schermerhorn & Osborn (1998)	<p>1. การบริหารโดยการให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย เลือกลงแนวทางหรือวิธีการทำงานร่วมกัน และเมื่อเกิดปัญหาใด ๆ ให้โอกาสบุคลากรได้ช่วยคิด ช่วยแก้ไข ในปัญหานั้น ๆ</p> <p>2. การสร้างบรรยากาศของความร่วมมือโดยการให้บุคลากร ของหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน</p> <p>3. การให้บุคลากรได้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำสิ่งใหม่ ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติในสิ่งที่คิด ให้การยอมรับและให้ความเชื่อมั่น กับบุคลากรทุกคน ให้การชื่นชมและยอมรับในผลงานและสนับสนุน การปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จที่สูงขึ้น</p>

จากตาราง 1 การศึกษากระบวนการเสริมพลังอำนาจแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ องค์ประกอบกระบวนการเสริมพลังอำนาจ ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการเสริมพลังอำนาจ

กระบวนการเสริมพลังอำนาจ	Kouzes & Posner (1987)	Clutterbuck & Kernaghan (1994)	Stone & Sachs (1995)	Lashley (1997)	Cleirbaut (1998)	Luthans (1998)	Schermerhorn (1998)	รวม
1. การพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ	✓	✓						2
2. การให้อำนาจหน้าที่	✓	✓	✓		✓	✓		5
3. การให้โอกาสแสดงศักยภาพ	✓	✓				✓	✓	4
4. การส่งเสริมการทำงานอย่างมีความสุข		✓						1

กระบวนการเสริมพลังอำนาจ	Kouzes & Posner (1987)	Clutterbuck & Kernaghan (1994)	Stone & Sachs (1995)	Lashley (1997)	Cleirbaut (1998)	Luthans (1998)	Schermerhorn (1998)	รวม
5. การเรียนรู้ระหว่างบุคคล	✓							1
6. การทำงานเป็นทีม	✓	✓	✓		✓		✓	5
7. การสร้างและพัฒนาเครือข่าย	✓	✓			✓	✓	✓	5
8. การแสดงภาวะผู้นำในการทำงานร่วมกัน			✓					1
9. การสนับสนุนทรัพยากรและส่งเสริมให้ใช้อย่างเกิดประโยชน์	✓					✓		2
10. การให้โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ		✓	✓					2
11. การให้ความสำคัญกับบุคลากรเท่ากับงาน		✓						1
12. การส่งเสริมให้มีคุณธรรม		✓		✓	✓	✓		4
13. การกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์		✓		✓			✓	3
14. การยกย่อง ชมเชย และส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร		✓	✓				✓	3

จากตาราง 2 ผู้วิจัยสรุปกระบวนการเสริมพลังอำนาจ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. การให้อำนาจหน้าที่

Kouzes & Posner (1987) กล่าวว่า การให้อำนาจหน้าที่ หมายถึง การให้บุคลากรมีอำนาจหน้าที่ อิสระ มีแบบแผนในการทำงานของตนเอง

Clutterbuck & Kernaghan(1994) กล่าวว่า การให้อำนาจหน้าที่ หมายถึง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรซึ่งอาจได้รับผิดชอบงานโดยตรง ให้รับผิดชอบงานร่วมกันหรือให้รับผิดชอบสร้างสรรค์งานใหม่

Stone & Sachs (1995) กล่าวว่า การให้อำนาจหน้าที่ หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่ ขอบเขตความรับผิดชอบ ให้อำนาจในการตัดสินใจได้เองในการทำงานแต่ละสถานการณ์

Cleirbaut (1998) กล่าวว่า การให้อำนาจหน้าที่ หมายถึง การให้บุคลากรมีส่วนร่วม รับผิดชอบในการทำงาน การมอบอำนาจหน้าที่ในการทำงานของบุคลากรให้ชัดเจน

Luthans (1998) กล่าวว่า การให้อำนาจหน้าที่ หมายถึง การให้บุคลากรมีอิสระทางการ คิดการตัดสินใจ การมอบอำนาจหน้าที่ พร้อมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้สามารถตัดสินใจ ตามอำนาจหน้าที่ไปสู่การปฏิบัติจริงได้

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การให้อำนาจหน้าที่ หมายถึง การให้บุคลากรมีอำนาจ หน้าที่อย่างชัดเจน มีอิสระในการทำงาน มีแบบแผนทิศทางในการทำงานของตนเอง มีอำนาจ ในการคิด การตัดสินใจได้เองในแต่ละสถานการณ์การทำงาน ซึ่งอาจได้รับผิดชอบงานโดยตรง ให้อำนาจรับผิดชอบร่วมกันหรือให้อำนาจรับผิดชอบคิดริเริ่มสิ่งใหม่ พร้อมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้สามารถ ตัดสินใจตามอำนาจหน้าที่ไปสู่การปฏิบัติจริงได้

2. การให้โอกาสแสดงศักยภาพ

Kouzes & Posner (1987) กล่าวว่า การให้โอกาสแสดงศักยภาพ หมายถึง การให้ บุคลากรแสดงผลงานความสามารถและความเป็นแบบอย่างที่ดี

Clutterbuck & Kernaghan (1994) กล่าวว่า การให้โอกาสแสดงศักยภาพ หมายถึง การให้โอกาสบุคลากรได้แสดงความรู้ ความสามารถอย่างเสมอภาคกัน

Luthans (1998) กล่าวว่า การให้โอกาสแสดงศักยภาพ หมายถึง การริเริ่มปฏิบัติสิ่งใหม่ การแสดงผลงาน

Schermerhorn & Osborn (1998) กล่าวว่า การให้โอกาสแสดงศักยภาพ หมายถึง การให้บุคลากรได้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำสิ่งใหม่ ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติในสิ่งที่คิด ให้การยอมรับ และให้ความเชื่อมั่นกับบุคลากรทุกคน ให้การชื่นชมและยอมรับในผลงานและสนับสนุนการปฏิบัติงาน ให้บรรลุความสำเร็จที่สูงขึ้น

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การให้โอกาสแสดงศักยภาพ หมายถึง การให้บุคลากร แสดงผลงาน ความรู้ ความสามารถและความเป็นแบบอย่างที่ดี อย่างเสมอภาคกัน ได้คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำสิ่งใหม่ ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติในสิ่งที่คิด ให้การยอมรับและให้ความเชื่อมั่น กับบุคลากรทุกคน ให้การชื่นชมและยอมรับในผลงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ บรรลุความสำเร็จที่สูงขึ้น

3. การทำงานเป็นทีม

Kouzes & Posner (1987) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การมีมนุษยสัมพันธ์ ในการทำงานเป็นทีม มีความยึดหยุ่นในการทำงานให้ทันการเปลี่ยนแปลง

Clutterbuck & Kernaghan (1994) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน แบ่งหน้าที่กันทำงานในส่วนที่รับผิดชอบและร่วมกันทำงานของทีม

Stone & Sachs (1995) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การรับฟังความคิดเห็น การสร้างความเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายในการดำเนินงานตามจุดมุ่งหมายขององค์การ

Cleirbaut (1998) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การสร้างสรรค์วิธีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์การ การสร้างบรรยากาศที่เสริมพลังอำนาจ สภาวะแวดล้อมการทำงานเป็นระบบ มีระเบียบ มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการทำงาน สร้างความมีน้ำใจต่อกันในระหว่างผู้ร่วมงาน

Schermerhorn & Osborn (1998) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การสร้างบรรยากาศของความร่วมมือ และเมื่อเกิดปัญหาใด ๆ ให้โอกาสบุคลากรได้ช่วยคิด ช่วยแก้ไขในปัญหานั้น ๆ

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีม การให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน แบ่งหน้าที่กันทำงานในส่วนที่รับผิดชอบและร่วมกันทำงานของทีม การเสริมสร้างคุณธรรมน้ำใจในหมู่เพื่อนร่วมงาน มีภาวะผู้นำในการทำงานร่วมกัน รับฟังความคิดเห็น เน้นสร้างความเข้าใจร่วมกันทุกฝ่ายในการดำเนินงานตามจุดมุ่งหมายขององค์การ การสร้างความไว้วางใจในเพื่อนร่วมงาน มีการสร้างสรรค์วิธีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์การและเมื่อเกิดปัญหาใด ๆ ให้โอกาสบุคลากรได้ช่วยคิด ช่วยแก้ไขในปัญหานั้น ๆ

4. การสร้างและพัฒนาเครือข่าย

Kouzes & Posner (1987) กล่าวว่า การสร้างและพัฒนาเครือข่าย หมายถึง การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ภายในองค์กรและระหว่างองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

Clutterbuck & Kernaghan (1994) กล่าวว่า การสร้างและพัฒนาเครือข่าย หมายถึง การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เครือข่ายข้อมูลข่าวสาร เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ทักษะความสามารถที่จะช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจ การให้บุคลากรแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ทักษะความสามารถ ข่าวสาร ข้อมูล การเสริมสร้างควมมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน

Cleirbaut (1998) กล่าวว่า การสร้างและพัฒนาเครือข่าย หมายถึง การให้มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานระหว่างบุคลากร หน่วยงานและองค์การ

Luthans (1998) กล่าวว่า การสร้างและพัฒนาเครือข่าย หมายถึง การพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น

Schermerhorn & Osborn (1998) กล่าวว่า การสร้างและพัฒนาเครือข่าย หมายถึง การให้บุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การสร้างและพัฒนาเครือข่าย หมายถึง การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ภายในองค์กรและระหว่างองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เครือข่ายข้อมูลข่าวสาร เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ทักษะความสามารถที่จะช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจ การพบปะ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานระหว่างบุคลากร หน่วยงานและองค์กร การสร้างบรรยากาศของความร่วมมือโดยการให้บุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

5. การส่งเสริมให้มีคุณธรรม

Clutterbuck & Kernaghan (1994) กล่าวว่า การส่งเสริมให้มีคุณธรรม หมายถึง การสร้างความไว้วางใจในเพื่อนร่วมงาน สร้างความเชื่อมั่นและจิตสำนึกความรับผิดชอบ การสร้างความรับผิดชอบต่อให้บุคลากรทำงานอย่างผู้เชี่ยวชาญ ให้มีการตรวจสอบประเมินตนเอง

Lashley (1997) กล่าวว่า การส่งเสริมให้มีคุณธรรม หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติ จากพฤติกรรมและผลงานที่ปรากฏ

Cleirbaut (1998) กล่าวว่า การส่งเสริมให้มีคุณธรรม หมายถึง การให้บุคลากร พร้อมรับการตรวจสอบกระบวนการทำงานและคุณภาพผลงาน

Luthans (1998) กล่าวว่า การส่งเสริมให้มีคุณธรรม หมายถึง การส่งเสริมความมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความเพียรพยายาม ความตั้งใจจริงของบุคลากรในการปฏิบัติงานในหน้าที่

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่าการส่งเสริมให้มีคุณธรรม หมายถึง การสร้างความเชื่อมั่นและจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อให้บุคลากรทำงานอย่างผู้เชี่ยวชาญ ให้มีการตรวจสอบประเมินตนเอง การให้บุคลากรพร้อมรับการตรวจสอบกระบวนการทำงานและคุณภาพผลงาน การส่งเสริมความมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความเพียรพยายาม ความตั้งใจจริงของบุคลากรในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ประเมินผลการปฏิบัติจากพฤติกรรมและผลงานที่ปรากฏ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น. 13) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยมีส่วนร่วมของบุคลากร

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกท่าน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานในการทำงานที่ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 35) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนมีส่วนร่วม และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง กรมสุขภาพจิตและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้กระบวนการทำงาน เป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยมีแนวคิดหลัก ในการดำเนินงานดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนที่ศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลา และวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้น การยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ในการพัฒนา เพื่อดูแลช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหาหรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น
2. ความสำเร็จของงานต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคน ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรโรงเรียนในทุกระดับ ผู้ปกครองหรือชุมชน
3. รูปแบบการประเมินโครงการระบบการช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2555, น. 131) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือ การทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสาน ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริม จากโรงเรียน

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน อย่างชัดเจน มีหลักฐานการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกท่าน เพื่อส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

ความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น. 13) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้โรงเรียนกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนองค์กรและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจนมีร่องรอยหลักฐาน การปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบและประเมินผลได้ ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ได้แก่

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปได้อย่างดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองควบคุมตนเองได้มีพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)
4. นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็งจริงจังด้วยความเสียสละเอาใจใส่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 3) กล่าวว่า เด็กและเยาวชน ยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม เช่น การติดการพนันนิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภค อาหารกรุบกรอบ อาหารที่ไม่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ เครียดซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจต่อปัญหาสังคม อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ปัจจัยเสี่ยงต่อสภาพครอบครัว ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน ปัจจัยเสี่ยง จากชุมชนและสังคม ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน ปัจจัยเสี่ยงต่อบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนมากมาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศในอนาคต จึงมีนโยบายสำคัญที่จะต้องร่วมมือกับทุกฝ่าย เพื่อแก้ไขปัญหาวิธีการหนึ่งคือการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาดำเนินการอย่างจริงจัง เนื่องจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

เป็นระบบที่ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุข

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554, น. 1) กล่าวว่า การพัฒนานักเรียนให้ เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตามกระบวนการศึกษานั้นไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและเชิงลบ อันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งครูจะต้องปรับเปลี่ยนการทำงาน เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยโดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน จนเกิดผลดีต่อทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญในการช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เติบโตอย่างมีคุณค่า มีกระบวนการทำงานที่มีระบบ ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนดำเนินการร่วมกัน โดยประโยชน์จากการดำเนินงานส่งถึงผู้เรียนโดยตรง

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 13) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554, น. 17) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชน มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบได้

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีเอกสารการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถตรวจสอบได้

ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554, น. 3) กล่าวว่า ประโยชน์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง และควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็งจริงจังด้วยความเสียสละเอาใจใส่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1. นักเรียน
  - ได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและและสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึง
  - ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ
  - ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
  - มีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครูและผู้ปกครอง
2. ครู
  - ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน
  - มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา
  - มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา
  - รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้

- ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน หลักสูตรและคุณภาพการจัดการศึกษา

- มีรูปแบบกระบวนการพัฒนาและการพัฒนาเชิงระบบภายใต้การมีส่วนร่วม

4. ผู้ปกครอง ชุมชน

- ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน

- เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน

- เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรหลาน

- มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลาน เป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง

5. สถานศึกษา

- มีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

- ได้รับการยอมรับ การสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคคลากร จากชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

- มีการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้และเอื้ออาทร

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพในผู้เรียน

- พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงาน การนิเทศติดตามผล/ประเมินผล และการวิจัย ที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- มีระบบข้อมูลสารสนเทศ ทั้งข้อมูลระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาเพื่อพัฒนางาน

ต่อไป

7. ประเทศชาติ

- นักเรียนมีคุณภาพดี มีปัญญาและมีความสุข

- มีการเชื่อมโยงข้อมูลของเยาวชนทุกระดับ

- ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน และลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ

- ประชาชนมีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลต่อนักเรียนโดยตรง การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือตรงตามสภาพปัญหา ได้รับการส่งเสริมพัฒนา อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้คนรอบข้าง อีกทั้งยังส่งผลต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ประเทศชาติ

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วนิดา ชนิษฐาทรวงค์ (2544, น. 13) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ
2. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนทุกด้าน
3. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด
4. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน
5. การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 6) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย รวมทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ
2. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องมีความตระหนักในความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน
3. กรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด
4. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน
5. โรงเรียนควรจัดการอบรมให้ความรู้ จิตวิทยาการแนะแนว และทักษะการให้คำปรึกษา และแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

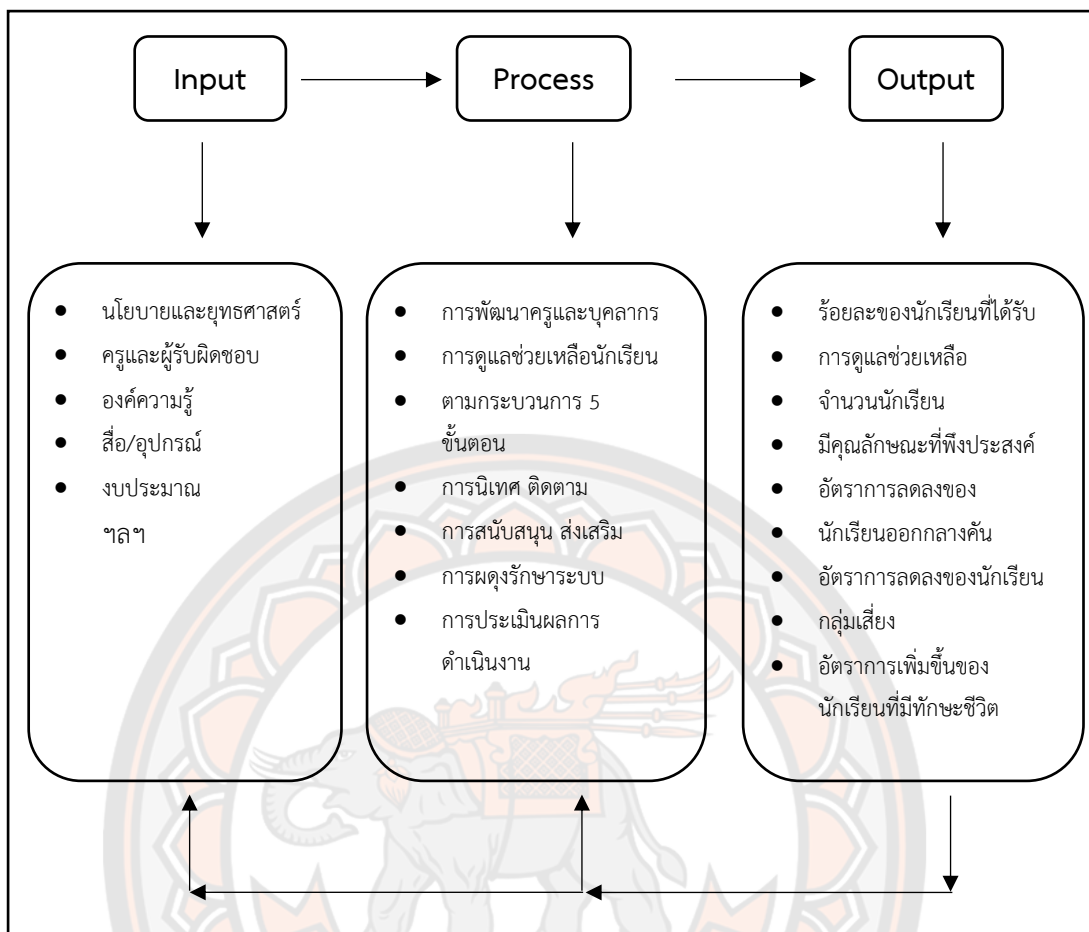

6. ผู้ปกครองและเครือข่ายการร่วมพัฒนาในทุกส่วนของสังคม มีความมุ่งมั่นในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเยาวชนในเชิงบูรณาการอย่างเข้มแข็งจริงจัง

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 1) การร่วมมือ สนับสนุนและการตระหนักถึงความสำคัญจากบุคลากรทุกส่วนทั้งภายในและภายนอก 2) ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน 3) คณะทำงานมีการประชุมและประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เป็นประจำสม่ำเสมอ 4) ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน 5) โรงเรียนควรมีการอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.9) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจัดทำขึ้นตามแนวคิดการบริหารเชิงระบบที่มีโครงสร้างสำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดและมีปฏิสัมพันธ์กัน สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดเชิงระบบ

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, น.10

การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องอาศัยพลังความร่วมมือจากครูและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการและขั้นตอน จำนวน 3 คณะประกอบด้วย

1. คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ)

คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่างๆ ได้แก่ รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย หัวหน้า หน่วยงาน แผนงาน หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และหัวหน้างานแนะแนว เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1.1 ส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษาระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน
- 1.2 สร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาบุคลากร

1.3 เป็นผู้ดำเนินการฝึกฝน บุคลากรภารกิจโดยรวมของสถานศึกษา

1.4 ประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้ทีมประสาน ทีมทำ และเครือข่าย
การดำเนินงานจากทุกภาคส่วน

1.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

2. คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ)

คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) ประกอบด้วย หัวหน้าระดับชั้นเป็นประธานกรรมการมี
กรรมการตามตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ รองหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอนและครูแนะแนวเป็น
กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการประชุมชี้แจง

2.2 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ประเมินผลและจัดทำรายงานตามระดับชั้น

2.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียนเพื่อประโยชน์ต่อการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

2.5 ดำเนินการดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียน ตามขั้นตอน และกระบวนการขอระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน)

คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการที่ผู้บริหาร
มอบหมายเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งและหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ หัวหน้าระดับ
ทุกระดับ หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานอนามัย ครูพยาบาล และหัวหน้างาน
แนะแนว เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

3.1 ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2 ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมทำ) และคณะกรรมการดำเนินงาน
(ทีมทำ) และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.3 จัดทำเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงาน และรับผิดชอบใน
การชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3.4 จัดการประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาแนวทางใน
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.5 สรุปรายงานผลการดำเนินงานและดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังนี้

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยความหลากหลายของนักเรียนและนักเรียนแต่ละคนซึ่งมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ผ่านการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมในหลายลักษณะ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน และนำไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายตามหลักวิชาการ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการ จำเป็น ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาจจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรองเป็น 2, 3 หรือ 4 กลุ่มก็ได้ ตามขอบข่ายและเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนด เช่น ในกรณีที่นักเรียนแบ่งเป็น 4 กลุ่ม อาจนิยามกลุ่มได้ดังนี้

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา
2. กลุ่มเสี่ยง คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ไขปัญหโดยเร่งด่วน
4. กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีความเป็นอัจฉริยะแสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกัน ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูควรเอาใจใส่ให้นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหานักเรียนโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การปกป้อง

และแก้ไขปัญหานักเรียน จึงเป็นภาระที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการอย่างน้อย 2 ประการคือ

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลุ่มมีความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้นได้ พัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติหรือกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการคือ

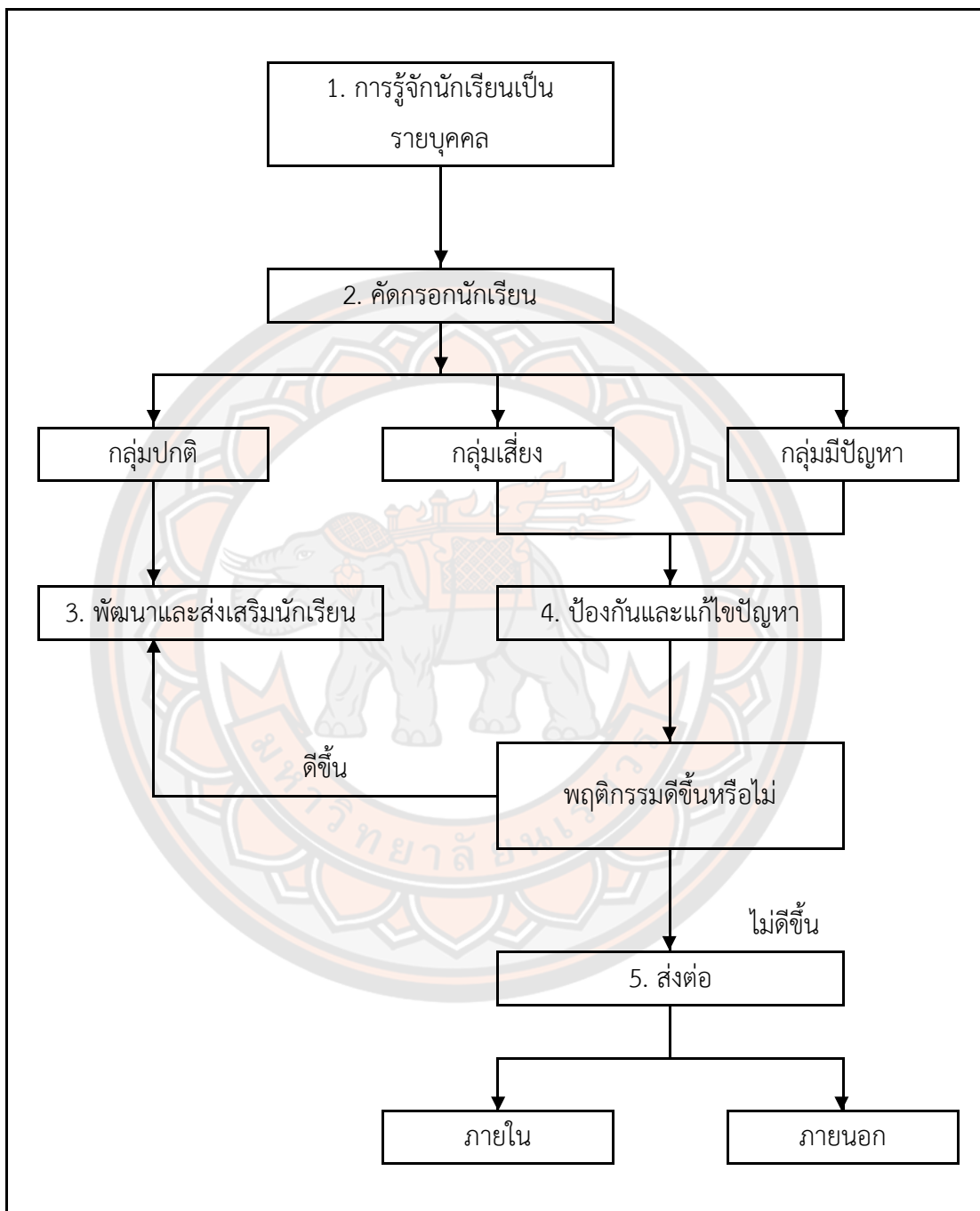
1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม
2. การเยี่ยมบ้าน
3. การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน (classroom Meeting)
4. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การส่งต่อ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยครูที่ปรึกษาอาจมีกรณีที่บางปัญหา มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เกยตื้นหรือปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพัง ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ซึ่งครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียนก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาของนักเรียนในแต่ละกรณี

การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังผู้ที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาเช่นส่งต่อครูแนะแนวครูพยาบาลครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง
2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกหากพิจารณาเห็นว่า เป็นกรณี ปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียน จะดูแลช่วยเหลือได้

จากกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถอธิบายเป็นแผนภาพได้ ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพ 2 กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, น.17

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยจึงสรุป การเสริมพลังอำนาจในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็น 5 ด้าน ไว้ดังนี้

1. ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจหน้าที่บุคลากรผู้รับผิดชอบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างชัดเจนให้อิสระในการทำงานอย่างมีแบบแผนและทิศทางในการทำงาน พร้อมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถตัดสินใจตามอำนาจหน้าที่ไปสู่การปฏิบัติจริงได้

2. ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงผลงาน ความรู้ ความสามารถ และความเป็นแบบอย่างที่ดี มีการส่งเสริมสนับสนุนการเข้ารับรางวัลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เปิดโอกาสในการนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติงานและนำมาใช้ปฏิบัติจริง มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ปฏิบัติงาน

3. ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน มีการประชุมพูดคุยกันเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันเพื่อหาสาเหตุและแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนในทีมได้ช่วยกันคิดและเสนอแนวทางแก้ปัญหา

4. ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล วิธีการในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน การสร้างความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และส่งต่อนักเรียนที่พฤติกรรมไม่ดีขึ้นไปยังหน่วยงานเฉพาะด้านเพื่อดูแลนักเรียนต่อไป

5. ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่นตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย มีการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยให้ผู้รับผิดชอบมีส่วนในการประเมินตนเองในการดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และคัดกรองนักเรียน มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนโดยผู้รับผิดชอบ มีการตรวจสอบติดตามการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งไว้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนางานต่อไป

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 8/1 หมู่ที่ 1 ถนนสระบุรี - หล่มสัก ตำบลชัยนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก อำเภอสีคิ้ว อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

ทิศตะวันตก อำเภอเมือง อำเภอบ้านหมี่ อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

ทิศใต้ อำเภอวังม่วง อำเภอมวกเหล็ก อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

วิสัยทัศน์

“สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นองค์กรสมรรถนะสูง มุ่งมั่นบริหารและจัดการศึกษาให้นักเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา ที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
4. พัฒนาโรงเรียนและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษา อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท เป็นองค์กรสมรรถนะสูง

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และโรงเรียน ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู
6. โรงเรียนจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนมีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมให้โรงเรียนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสน์พระราชา
2. ส่งเสริมการบูรณาการ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม วินัย ความภูมิใจในชาติ ในการจัดการการเรียนการสอน
3. ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สภานักเรียนเพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในการจัดการเรียนรู้
4. ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของผู้เรียนที่มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. ร้อยละของโรงเรียนที่มีการปรับปรุงการสอนวิชาประวัติศาสตร์

3. ร้อยละของโรงเรียนที่ดำเนินการเรื่องสถานักเรียน

กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาไกล และระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้ในการดูแลและป้องกันนักเรียนออกนอกระบบการศึกษา

2. ดำเนินงานตามนโยบายพาน้องกลับมาเรียน เพื่อค้นหา ฝ้าระวัง ติดตาม ช่วยเหลือ นักเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าศึกษาต่อจนจบการศึกษาภาคบังคับ

3. ส่งเสริมให้เด็กพิการหรือด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม และมีคุณภาพ

4. ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

ตัวชี้วัด

1. อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ร้อยละของเด็กออกกลางคัน เด็กตกหล่น กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา หรือได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

3. จำนวนของผู้เรียนที่เป็นผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม ตามความจำเป็น และศักยภาพ

4. จำนวนของผู้เรียนที่เป็น ผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมศักยภาพที่เหมาะสม

5. ร้อยละของโรงเรียน มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการรับและให้บริการการศึกษา รวมถึงการส่งต่อ ผู้เรียนระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเป็นระบบ

6. ร้อยละของโรงเรียนที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา (POWER) สู่องค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization :

HPO)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุไร ปัญญาสิทธิ์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมพลังเพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเสริมพลังเพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย การเสริมพลังในระดับบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้อำนาจหน้าที่ มีอิสระและสามารถตัดสินใจในการทำงาน ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถและการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการทำงาน ด้านให้การยอมรับให้เกียรติและเคารพการตัดสินใจ การเสริมพลังในระดับทีมงานแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศความร่วมมือในองค์กร ด้านสร้างเครือข่ายทีมงาน มีเป้าหมายร่วมกัน ด้านสร้างกระบวนการสื่อสารและการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ดี การเสริมพลังในระดับองค์กรแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร ด้านการให้ความถูกต้องเป็นธรรมและความเสมอภาคกับทุกคน ด้านการให้โอกาสได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ผลการประเมินรูปแบบพบว่า ความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เทิดศักดิ์ ยะยอง (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ สถานศึกษาควรจัดการประชุมวางแผนคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างความตระหนัก ให้ความรู้ คำแนะนำ วิธีการดำเนินการแก่ครูผู้ปฏิบัติ ในการทำแบบเยี่ยมบ้านของนักเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน คือ ควรวางแผนการจัดทำเครื่องมือ สื่อ นวัตกรรมสำหรับการดำเนินการคัดกรองนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินการ มีการปรับปรุงแก้ไขการทำงานตลอดเวลา มีการออกแบบกรอบ มาตรฐาน เกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม กำกับดูแล และดำเนินการปรับปรุง แก้ไขพัฒนา จุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศติดตามร่วมกับแผนที่ได้วางไว้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านการส่งเสริมนักเรียน คือ สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อระดมทรัพยากร คน งบประมาณ ในการสนับสนุนกิจกรรมให้มีความหลากหลาย ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา คือ ควรวางแผนการตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล ร่องรอยหลักฐาน รูปภาพประกอบการดำเนินกิจกรรมและสรุปผลการประเมินกิจกรรม ถ้าเกิดปัญหาในกิจกรรมให้ย้อนกลับไปวางแผน ลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข เป็นวงจรพัฒนาอยู่ตลอดเวลา อย่างเป็นระบบ ด้านการส่งต่อ คือ ควรตรวจสอบระหว่างการดำเนินการว่ามีปัญหา อุปสรรคใน

การดำเนินการหรือไม่ มีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร นำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบในการดำเนินการกิจกรรมไปประเมินผล ถ้าเกิดปัญหาให้หาสาเหตุของปัญหา แล้วหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ถ้าผลได้ตามมาตรฐานที่วางแผนไว้ให้รับรองไว้และพัฒนาต่อยอด

ดารารัตน์ อันวาร (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างพลังอำนาจที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการเสริมสร้างพลัง อำนาจของครูทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย การได้รับความก้าวหน้าในงาน การได้รับการเพิ่มพูนความสามารถและทักษะ การได้รับความช่วยเหลือ สนับสนุน การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับรางวัลและการยอมรับ และการได้รับทรัพยากร ตามลำดับ

ญาณิศา เยี่ยมสิริวุฒิ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ควรกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มีการนิเทศติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานและรายงานผลต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

กฤษฎ์ภิญญา พุทธิระ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบโดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบด้านกระบวนการหรือวิธีการได้ 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การ คัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนา 4) การป้องกันและแก้ไข 5) การส่งต่อ และ 6) การนิเทศ ติดตามและประเมินผล การใช้รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5)

กัญยรัตน์ คำสิทธิ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างทีมงานในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชานาน ผลการวิจัยพบว่า การสร้างทีมงานในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน และแนวทางการสร้างทีมงานในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดประชุม เพื่อพูดคุยสอบถามถึงปัญหา โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น และร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ให้ครูมีความสนใจในการปฏิบัติงาน และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ด้วยความยุติธรรม โปร่งใส

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 3

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 130 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 104 คน และครู 1,197 คน รวมทั้งหมด 1,301 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวนทั้งหมด 302 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารจำนวน 104 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 198 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู
ชัยบาดาล	33	369	33	61
พัฒนานิคม	22	241	22	40
ท่าหลวง	12	129	12	21
สระโบสถ์	4	82	4	14
โคกเจริญ	11	114	11	19
ลำสนธิ	13	156	13	26
หนองม่วง	9	106	9	17
รวม	104	1,197	104	198
	1,301		302	

ที่มา: ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการเสริมพลังอำนาจการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 41 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 ข้อ

2. ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 8 ข้อ
  3. ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 ข้อ
  4. ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 6 ข้อ
  5. ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 7 ข้อ
- มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ และนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1 นางพิมพ์ลดา ตามสุขสนธิ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

5.2 นางสาวมัลลิกา ปานคุ้ม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

5.3 นายบำรุงวิชัย อรุณประเสริฐ ครูชำนาญการ โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์

0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์

- 1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามเนื้อหา/จุดประสงค์

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้อง ของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ปรากฏว่าได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ค หน้า 96)

6. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. นำแบบสอบถามไปทดลอง (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ของคอนบัค (Cronbach) พบว่า อยู่ที่ระดับ 0.996 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 103)

8. นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและประสานขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จำนวน 302 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 302 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ย การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)
  - 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
  - 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
  - 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือก
จากข้อการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการเสริมพลัง
อำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม
การจัดการศึกษา ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีวุฒิการศึกษา
ตั้งแต่ระดับปริญญาโทด้านการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การทำงาน ไม่น้อยกว่า 3 ปี
จำนวน 1 คน ได้แก่ นางอณัฐธิดา กระจตุรนาค ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์
การบริหารไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่ นายบุศรินทร์ หอมกลิ่นยา ข้าราชการบำนาญ
และนางศรีประภา ระดมยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำนารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

3. ครูที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีประสบการณ์
การทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่ นางสาวศุภกษ ญศพันธ์ ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
และว่าที่ร้อยตรีหญิงสุภาวี พูลประภาภรณ์ ครูโรงเรียนบ้านเขาขวาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยเลือกจากข้อการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นลักษณะแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 5 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูล จากแบบสอบถาม เรื่อง การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จากข้อการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 แล้วนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้อง ความครอบคลุมเนื้อหา ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 กับข้อคำถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

4.1 นางพิมพ์ลดา ตามสุขสนธิ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

4.2 นางสาวมัลลิกา ปานคุ้ม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

4.3 นายบำรุงวิชัย อรุณประเสริฐ ครูชำนาญการ โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 กับข้อคำถามที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมของข้อคำถามให้สมบูรณ์มีความเหมาะสม ตลอดจนปรับแก้ไขข้อความบางข้อคำถามในการสื่อความหมายให้มีความชัดเจน

5. นำผลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่า แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ (รายละเอียดการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในภาคผนวก จ หน้า 104)

6. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อดำเนินการกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวันและเวลาในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 7 ธันวาคม 2566 ถึงวันที่ 26 ธันวาคม 2566 โดยมีรายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงวัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่ สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์
1.	นางอณัฐธิดา กระตุตนาค	7 ธันวาคม 2566	13.00 น. -14.00 น.
2.	นายบุศรินทร์ หอมกลิ่นยา	21 ธันวาคม 2566	13.00 น. -14.00 น.
3.	นางศรีประภา ระดมยศ	20 ธันวาคม 2566	16.00 น. -17.00 น.
4.	นางสาวศุภกัณฑ์ ญศพันธ์	26 ธันวาคม 2566	14.00 น. -15.00 น.
5.	ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุภาวี พูลประภาภรณ์	13 ธันวาคม 2566	14.00 น. -15.00 น.

การวิเคราะห์+ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ตาราง 5 แสดงจำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	104	34.44
1.2 ครู	198	65.56
2. ประสบการณ์การทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	113	37.42
2.2 5 – 10 ปี	88	29.14
2.3 มากกว่า 10 ปี	101	33.44
รวม	302	100.00

จากตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.44 และเป็นครู มีจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 65.56 ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 37.42 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.14 และประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 33.44

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ที่	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลังอำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.55	0.55	มากที่สุด
2	ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.53	0.61	มากที่สุด
3	ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.52	0.62	มากที่สุด
4	ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.50	0.61	มากที่สุด
5	ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.56	0.60	มากที่สุด
รวม		4.53	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.55) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.61)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลังอำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นคำสั่งตามโครงสร้างชัดเจน	4.68	0.58	มากที่สุด
2	ผู้บริหารดำเนินการมอบหมายงานตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละคน	4.54	0.71	มากที่สุด
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง	4.50	0.73	มากที่สุด
4	ครูมีอำนาจในการปฏิบัติงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย	4.64	0.62	มากที่สุด
5	ผู้บริหารให้โอกาสครูกำหนดแบบแผนในการปฏิบัติงาน	4.55	0.68	มากที่สุด
6	ผู้บริหารให้โอกาสครูกำหนดรูปแบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน	4.61	0.60	มากที่สุด
7	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนและแนวทางการป้องกันและแก้ไขนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงตามผลการคัดกรองนักเรียน	4.59	0.61	มากที่สุด
8	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม	4.44	0.83	มาก

ที่	ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลังอำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
9	ผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.46	0.73	มาก
10	ผู้บริหารให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือที่ทันสมัยและเหมาะสมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.46	0.72	มาก
รวม		4.55	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นคำสั่งตามโครงสร้างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ครูมีอำนาจในการปฏิบัติงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 8 ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.83)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลังอำนาจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ผู้บริหารให้การยอมรับในแนวทางและกระบวนการทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู	4.58	0.66	มากที่สุด
2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้สร้างสรรค์วิธีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามศักยภาพของตนเอง	4.54	0.67	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในผลงานเชิงประจักษ์และแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.54	0.69	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ	4.46	0.74	มาก
5	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการเผยแพร่รูปแบบ วิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.52	0.68	มากที่สุด
6	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการแสดงผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.55	0.63	มากที่สุด
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการยกย่อง ชมเชย การแสดงความยินดีกับผลงานที่สำเร็จหรือได้รับรางวัล	4.54	0.73	มากที่สุด

ที่	ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลัง อำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
8	ผู้บริหารให้ความสนับสนุนใน ความก้าวหน้าของงานและการเลื่อน เงินเดือนอย่างเป็นธรรม	4.48	0.76	มาก
รวม		4.53	0.61	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารให้การยอมรับในแนวทางและกระบวนการทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารให้โอกาสครูในการแสดงผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.74)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลังอำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.53	0.70	มากที่สุด
2	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน กำหนดแนวทาง กระบวนการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน	4.55	0.68	มากที่สุด
3	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนและร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.52	0.67	มากที่สุด
4	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้ มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรอง	4.48	0.66	มาก
5	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน	4.52	0.67	มากที่สุด
6	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงตามผลการคัดกรอง	4.50	0.70	มากที่สุด

ที่	ด้านการทำงานเป็นทีมในงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลัง อำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
7	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการ ประชุมเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแต่ละขั้นตอน	4.51	0.71	มากที่สุด
8	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหา แนวทางในการแก้ปัญหา	4.52	0.70	มากที่สุด
9	ผู้บริหารให้โอกาสผู้รับผิดชอบทุกคนได้ เสนอแนวทางในการแก้ปัญหา	4.56	0.66	มากที่สุด
10	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยอมรับ ฟังความคิดเห็นของทุกคน	4.55	0.70	มากที่สุด
รวม		4.52	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 9 ผู้บริหารให้โอกาสผู้รับผิดชอบทุกคนได้เสนอ แนวทางในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทาง กระบวนการในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.68) และข้อที่ 10 ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.70) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้ มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตาม ผลการคัดกรอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.66)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลังอำนาจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวมีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน	4.58	0.67	มากที่สุด
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการเก็บข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน	4.55	0.69	มากที่สุด
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพูดคุยแลกเปลี่ยนวิธีการในการดำเนินการคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน	4.50	0.71	มากที่สุด
4	ผู้บริหารจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.41	0.74	มาก
5	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน เช่น วิทยากรภายนอกจากหน่วยงานต่าง ๆ	4.46	0.71	มาก

ที่	ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลัง อำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
6	ผู้บริหารสนับสนุนให้ติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง เช่น โรงพยาบาล ศป.ปส.อ.	4.49	0.67	มาก
รวม		4.50	0.61	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวมีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการเก็บข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.69) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.76)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลังอำนาจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.58	0.65	มากที่สุด
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่ละทิ้งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.60	0.64	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบประเมินตนเองในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนและคัดกรองนักเรียน เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ	4.54	0.68	มากที่สุด
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.58	0.64	มากที่สุด
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบนำผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนานักเรียนมาหาแนวทางพัฒนาให้ดีขึ้น	4.56	0.66	มากที่สุด
6	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	4.51	0.70	มากที่สุด

ที่	ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับการเสริมพลัง อำนาจ
		$\bar{X}$	S.D.	
7	คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน มีการรายงานผลการ ตรวจสอบผลการดำเนินงานและให้ ข้อเสนอแนะในการพัฒนางานกับ ผู้รับผิดชอบ	4.52	0.70	มากที่สุด
รวม		4.56	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่ละทิ้งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.65) และข้อที่ 4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.70)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โคนนำผลจากการศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเหมาะสมอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.1 ผู้บริหารจัดตั้งงบประมาณในการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. จัดตั้งงบประมาณเพื่ออบรมให้ความรู้กับครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 7 ธันวาคม 2566)

...ผอ. จัดตั้งงบประมาณเพื่ออบรมพัฒนาครูให้เข้าใจการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดีขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2566)

1.2 ผู้บริหารจัดหางบประมาณภายนอกเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. ดำเนินการจัดหางบประมาณจากภายนอกเพื่อนำมาจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2566)

...ผอ. จัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนในการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติมจากผู้สนับสนุนภายนอก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2566)

1.3 ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นจากการเสนอโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. จัดสรรงบประมาณตามที่ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2566)

...ผอ. จัดสรรงบประมาณให้จากการเสนอโครงการและกิจกรรมของครูผู้รับผิดชอบโครงการที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

2. ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางในการสนับสนุนให้ครูส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้ครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. สร้างความตระหนักให้ครูผู้รับผิดชอบเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญในการทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 7 ธันวาคม 2566)

...ผอ. ส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานได้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. สนับสนุนให้มีครูผู้รับผิดชอบเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเข้มแข็ง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2566)

...ผอ. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้วยการผลักดันให้ครูผู้รับผิดชอบเข้ารับการอบรมพัฒนาทักษะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2566)

...ผอ. ส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อมีศักยภาพในการดำเนินงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2566)

2.3 ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่เสมอ เช่นการชื่นชม การให้รางวัลเกียรติบัตรแก่ครูที่ดำเนินงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มที่ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้รับผิดชอบ ชื่นชมเมื่อการทำงานได้สำเร็จ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2566)

...ผอ. มีการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน สร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานอยู่เสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2566)

3. ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางในการนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรอง อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

3.1 ผู้บริหารให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีม โดยดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามบทบาทหน้าที่ กระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ให้ครูผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยกระจายอำนาจให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในแต่ละงานอย่างชัดเจน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 7 ธันวาคม 2566)

...ผอ. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ทุกคนอย่างชัดเจน ครูผู้รับผิดชอบแต่ละหน้าที่มีการทำงานอย่างเป็นระบบ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2566)

...ผอ. ให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ครูผู้รับผิดชอบทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบเพื่อนำข้อมูลไปใช้ต่อไป

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2566)

3.2 ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อนำข้อมูลนักเรียนมาร่วมกัน

ดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อ โดยผู้บริหารคอยให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูผู้รับผิดชอบได้ทำงานร่วมกัน เสนอความคิดและแนวทางร่วมกัน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. จัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการ โดยให้คำแนะนำปรึกษาในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน ให้โอกาสครูผู้รับผิดชอบในการเสนอแนวทางและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2566)

...ผอ. ประชุมผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ โดยให้ครูผู้รับผิดชอบได้ร่วมกันดำเนินงาน ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยมี ผอ.เป็นผู้สนับสนุนและให้คำแนะนำ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

4. ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางในการจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

4.1 ผู้บริหารส่งหนังสือเชิญหน่วยงานต่างๆ และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง โรงพยาบาล สาธารณสุข สถานีตำรวจ ฯลฯ มาประชุมเพื่อปรึกษาหารือและขอความร่วมมือในการร่วมเป็นคณะกรรมการหรือเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการจัดทำเป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) ร่วมกันกับโรงเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการทำหนังสือข้อตกลง (MOU) ไว้กับโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 7 ธันวาคม 2566)

...ผอ. มีการจัดทำ MOU เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่มีความชำนาญในแต่ละด้าน เช่น ผู้ปกครอง โรงพยาบาล สาธารณสุข สถานีตำรวจ ฯลฯ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2566)

...ผอ. จัดทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการส่งหนังสือเชิญผู้เกี่ยวข้องมาประชุมปรึกษา ขอความร่วมมือในการดำเนินงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2566)

...ผอ. มีการจัดทำข้อตกลงในการร่วมมือดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กับ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

...ผอ. ทำ MOU ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประชุมร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2566)

4.2 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานการทำงานร่วมกันกับเครือข่ายทุกเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. ประสานการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 7 ธันวาคม 2566)

...ผอ. สนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบติดต่อประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ภาคีเครือข่ายที่สร้างไว้ในการดำเนินงานอยู่เสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2566)

5. ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางในการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

5.1 ผู้บริหารใช้หลักกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับบทบาทหน้าที่ตามศักยภาพ ในการดำเนินการขับเคลื่อนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ดัง คำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. ใช้การบริหารแบบกระจายอำนาจ ในการขับเคลื่อนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 7 ธันวาคม 2566)

...ผอ. เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม โดยรับหน้าที่ตามศักยภาพที่มี ในการดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการทำงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2566)

5.2 ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการ ดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยมีคณะกรรมการจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชา วิทยากร ชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานในท้องถิ่น และ หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความชำนาญในเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มาร่วมกัน ดำเนินงาน โดยดำเนินงานภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA อย่างชัดเจน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. แต่งตั้งคณะกรรมการในทุกภาคส่วน มีคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานในท้องถิ่น มาร่วมกันเป็นคณะกรรมการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2566)

...ผอ. คณะครู และภาควิชา วิทยากร ร่วมกันประชุม ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

...ผอ. แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยมีกรรมการจากภาคส่วนอื่น ๆ รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่ มีความชำนาญในการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มาร่วมกันดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยดำเนินงานภายใต้วงจร คุณภาพ PDCA อย่างชัดเจน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2566)

ตาราง 12 แสดงผลการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ข้อความ	แนวทางการเสริมพลังอำนาจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
<p>1. ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>ท่านมีแนวทางในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมอย่างไร</p>	<p>1. ผู้บริหารควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2. ผู้บริหารควรจัดหางบประมาณภายนอกเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>3. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นจากการเสนอโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>
<p>2. ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>ท่านมีแนวทางในการสนับสนุนให้ครูส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมออย่างไร</p>	<p>1. ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>3. ผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่เสมอ เช่นการชื่นชม การให้รางวัลเกียรติบัตรแก่ครูที่ดำเนินงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้</p>
<p>3. ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>ท่านมีแนวทางในการนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนราย</p>	<p>1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีม โดยดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานตามบทบาทหน้าที่ กระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ให้ครูผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ</p>

ข้อคำถาม	แนวทางการเสริมพลังอำนาจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
บุคคลที่ได้ มาประชุมเพื่อจัด กลุ่มนักเรียนตามผลการ คัดกรอง อย่างไร	2. ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อนำข้อมูล นักเรียนมาร่วมกันดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อ โดยผู้บริหาร คอยให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุน เปิดโอกาสให้ครู ผู้รับผิดชอบได้ทำงานร่วมกัน เสนอความคิดและแนวทางร่วมกัน
4. ด้านการสร้างและ พัฒนาเครือข่ายในงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ท่านมีแนวทางในการจัดให้ มีการทำ MOU ระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน อย่างไร	1. ผู้บริหารควรส่งหนังสือเชิญหน่วยงานต่างๆ และ บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง โรงพยาบาล สาธารณสุข สถานีตำรวจ ฯลฯ มาประชุมเพื่อปรึกษาหารือและ ขอความร่วมมือในการร่วมเป็นคณะกรรมการหรือเครือข่ายใน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการจัดทำ เป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) ร่วมกันกับโรงเรียน 2. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานการทำงาน ร่วมกันกับเครือข่ายทุกเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง
5. ด้านการส่งเสริมให้มี คุณธรรมในงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ท่านมีแนวทางในการ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการ ดำเนินกิจกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน อย่างไร	1. ผู้บริหารควรใช้หลักกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับ บทบาทหน้าที่ตามศักยภาพ ในการดำเนินการขับเคลื่อนการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานภายในสถานศึกษา 2. ผู้บริหารควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน โดยมีคณะกรรมการจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชาเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานในท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความ ชำนาญในเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มาร่วม กันดำเนินงาน โดยดำเนินงานภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA อย่าง ชัดเจน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีวิธีการวิจัย แบ่งออกเป็น ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวนทั้งหมด 302 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 104 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 198 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูแต่ละอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 41 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จำนวน 5 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นคำสั่งตามโครงสร้างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครูมีอำนาจในการปฏิบัติงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้การยอมรับในแนวทางและกระบวนการทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารให้โอกาสครูในการแสดงผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้โอกาสผู้รับผิดชอบทุกคนได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทาง กระบวนการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรอง อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร

ส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวมีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการเก็บข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่ละทิ้งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบ ตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดและผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษาแนวการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน มีแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า

2.1 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งจัดหางบประมาณภายนอกเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นจากการเสนอ โครงการและกิจกรรมต่างๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ด้านการให้ออกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่เสมอ เช่น การชื่นชม การให้รางวัลเกียรติบัตรแก่ครูที่ดำเนินงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.3 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีม โดยดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานตามบทบาทหน้าที่ กระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ให้ครูผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล เพื่อจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดให้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อนำข้อมูลนักเรียนมา ร่วมกันดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อ โดยผู้บริหารคอยให้คำแนะนำปรึกษา และสนับสนุน เปิด โอกาสให้ครูผู้รับผิดชอบได้ทำงานร่วมกัน เสนอความคิดและแนวทางร่วมกัน

2.4 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรส่งหนังสือเชิญหน่วยงานต่างๆ และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง โรงพยาบาล สาธารณสุข สถานีตำรวจ ฯลฯ มาประชุมเพื่อปรึกษาหารือและขอความร่วมมือในการ ร่วมเป็นคณะกรรมการหรือเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการ จัดทำเป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) ร่วมกันกับโรงเรียน ทำงานร่วมกันกับเครือข่าย ทุกเครือข่ายอย่างเข้มแข็งและสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานการ

2.5 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผู้บริหาร ควรใช้หลักกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับบทบาทหน้าที่ตามศักยภาพ ในการดำเนินการ ขับเคลื่อนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานภายในสถานศึกษา รวมทั้งดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยมีคณะกรรมการจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชาเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานในท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความชำนาญเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนมาร่วมกันดำเนินงาน โดยดำเนินงาน ภายใต้วงจร คุณภาพ PDCA อย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินการตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบประเมินผลอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบ มีความตั้งใจ รับผิดชอบ และนำผลการประเมินมาพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Luthans (1998) ที่กล่าวว่ากระบวนการเสริมพลังอำนาจที่ต้องดำเนินการผ่านการมีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบ และยินดีที่จะปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่กล่าวว่า คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่างๆ มีบทบาทหน้าที่คือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษาระบบการดูแลช่วยเหลือ สอดคล้องกับงานวิจัยของดาร์วิน อันถาวร (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างพลังอำนาจที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ระดับการเสริมสร้างพลัง อำนาจของครูทั้งในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎิ์ณิชา พุทธิระ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบด้านกระบวนการ องค์ประกอบที่ 6 คือ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล หมายถึงกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการร่วมกันแนะนำ เพื่อให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิศา เขียมสิริวุฒิ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ควรกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีประสบการณ์และทักษะในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Clutterbuck & Kernaghan (1994) ที่กล่าวว่า การสร้างและพัฒนาเครือข่าย หมายถึง การพัฒนา เครือข่ายความร่วมมือ เครือข่ายข้อมูลข่าวสาร เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร เพื่อการแลกเปลี่ยน ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ทักษะความสามารถที่จะช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจ การให้บุคลากร แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ทักษะความสามารถ ข่าวสารข้อมูล การเสริมสร้างความมีน้ำใจต่อ เพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Schermerhom & Osborn (1998) กล่าวว่า การสร้างและ พัฒนาเครือข่าย หมายถึง การให้บุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูล สารสนเทศที่เป็นประโยชน์

ต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไร ปัญญาสิทธิ์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมพลังเพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การเสริมพลังอำนาจในระดับทีมงาน ได้แก่ การสร้างบรรยากาศความร่วมมือในองค์กร การสร้างเครือข่ายทีมงาน มีเป้าหมายร่วมกัน และการสร้างกระบวนการสื่อสารและการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของเทิดศักดิ์ ยะยง (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิง พบว่า สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อระดมทรัพยากร คน งบประมาณ ในการสนับสนุนกิจกรรมให้มีความหลากหลาย

2. จากการศึกษาแนวการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

2.1 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งจัดหางบประมาณภายนอกเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นจากการเสนอโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการอบรมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและส่งเสริมความเข้าใจของคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้งยังควรจัดหางบประมาณภายนอกเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Luthans (1998) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไร ปัญญาสิทธิ์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมพลังเพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารควรเสริมพลังระดับองค์กรในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน

2.2 ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูผู้รับผิดชอบเห็นคุณค่าและความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของงานเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก อีกทั้งการจัดอบรมพัฒนาความรู้และทักษะจะช่วยให้ครูผู้รับผิดชอบเข้าใจ ตลอดจนดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการได้รับการชื่นชมและรางวัลต่างๆ ทำให้ครูมีความภาคภูมิใจและมีความยินดีในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schermerhorn & Osborn (1998) ที่กล่าวว่า การให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมปฏิบัติในสิ่งที่คิดและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไร ปัญญาสิทธิ์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมพลังเพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารควรเสริมพลังระดับบุคคลในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของกันยารัตน์ คำสิทธิ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างทีมงานในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา น่าน พบว่า ผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ มีการกล่าวชื่นชมและกล่าวให้กำลังใจเพื่อพัฒนางานต่อไป

2.3 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีม โดยดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามบทบาทหน้าที่กระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยผู้บริหารคอยให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูผู้รับผิดชอบได้ทำงานร่วมกันเสนอความคิดและแนวทางร่วมกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสร้างทีมที่มีความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามบทบาทและหน้าที่ที่กระจายอำนาจให้แก่ทุกคนในทีม เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Clutterbuck & Kernaghan (1994) ที่กล่าวว่า การให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน แบ่งหน้าที่กันทำงานในส่วนที่รับผิดชอบและร่วมกันทำงานของทีม สอดคล้องกับแนวคิดของ Stone & Sachs (1995) ที่กล่าวว่า การรับฟังความคิดเห็น การสร้างความเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่าย

ในการดำเนินงานตามจุดมุ่งหมายขององค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของกันยาร์ตัน คำสิทธิ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างทีมงานในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา น่าน พบว่า ผู้บริหารควรร่วมประชุมวางแผน กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น

2.4 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรส่งหนังสือเชิญหน่วยงานต่างๆ และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมาประชุมเพื่อปรึกษาหารือ และขอความร่วมมือในการร่วมเป็นคณะกรรมการหรือเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการจัดทำเป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) ร่วมกันกับโรงเรียนทำงานร่วมกันกับเครือข่ายทุกเครือข่ายอย่างเข้มแข็งและสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานงานกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การทำหนังสือข้อตกลง (MOU) เป็นวิธีที่ดีในการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อีกทั้งการจัดทำเป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) เป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อให้มีความชัดเจนในการร่วมมือและการปฏิบัติตามหลักของการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มีการประสานงานและการปฏิบัติตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Cleirbaut (1998) ที่กล่าวว่า การให้มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานระหว่างบุคลากร หน่วยงานและองค์การ สอดคล้องกับแนวคิดของ Schermerhorn & Osborn (1998) ที่กล่าวว่า การให้บุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของเทิดศักดิ์ ยะยอง (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิง พบว่า สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อระดมทรัพยากร คน งบประมาณ ในการสนับสนุนกิจกรรมให้มีความหลากหลาย

2.5 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรใช้หลักกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับบทบาทหน้าที่ตามศักยภาพ รวมทั้งดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรม โดยมีคณะกรรมการจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชาเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานในท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความชำนาญเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มาร่วมกันดำเนินงาน โดยดำเนินงานภายใต้วงจร คุณภาพ PDCA อย่างชัดเจน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การใช้หลักกระจายอำนาจเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารเพื่อให้ทุกคนได้รับบทบาท

และหน้าที่ตามศักยภาพของตนในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบ ประเมินผล และการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการวางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Clutterbuck & Kernaghan (1994) ที่กล่าวว่า การสร้างความรับผิดชอบให้บุคลากรทำงานอย่างผู้เชี่ยวชาญ ให้มีการตรวจสอบประเมินตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ Cleirbaut (1998) ที่กล่าวว่า การให้บุคลากรพร้อมรับการตรวจสอบ กระบวนการทำงานและคุณภาพผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของญานิศยา เยี่ยมสิริวุฒิ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ควรกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน อย่างเป็นทางการ มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประสานความร่วมมือโดยมีการ จัดทำเป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) ในเรื่องการดำเนินงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน รวมทั้งการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญกรณีที่เกิดขึ้นกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแล ได้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละกิจกรรม

1.2 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ควรจัดทำคู่มือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยระบุรูปแบบ วิธีการในการประสานความร่วมมือ และการจัดทำหนังสือข้อตกลง (MOU) ไว้สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2554). *คู่มือครูที่ปรึกษาาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ: ยูเรนีสอิมเมจกรุ๊ป.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2555). *การดูแลช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษฏีธัญญา พุทจักระ. (2564). *การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำ (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- กันยารัตน์ คำสิทธิ. (2565). *แนวทางการสร้างทีมงานสำหรับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำนาจ (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2557). *เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา*. http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html.
- ญาณิศา เยี่ยมสิริวุฒิ. (2564). *การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาสงขลา เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ดรรารัตน์ อันถาวร. (2562). *การเสริมสร้างพลังอำนาจที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)* นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เทิดศักดิ์ ยะยอง. (2562). *การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บังอร จันกรม. (2552). *การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็น ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา ศรีลาร์กษ์. (2557). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลังอำนาจครู ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- มณีรัตน์ นาโนห้าวร. (2557). *การพัฒนารูปแบบการประเมินเสริมพลังอำนาจเพื่อเพิ่มสมรรถนะ
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของครูประจำการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วนิดา ชนินทุพทวงศ์. (2544). *คู่มือที่ปรึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ:
พิมพ์ลักษณ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2565). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พ.ศ.2566 - 2570. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2566). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2566. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลพบุรี เขต 2.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *คู่มือการบริหารจัดการระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ:
ชวนพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *กลยุทธ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด
และทิศทางในการดำเนินงาน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อุไร ปัญญาสิทธิ์. (2560). *รูปแบบการเสริมพลังเพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เอกนคร อัครธรรมโม. (2559). *การเสริมสร้างพลังอำนาจที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครู
โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- Beck. (1992). *The Four Imperatives of a Successful School*. California: Corwin Press.

- Cleirbaut, Gilbert. (1998). *Empowerment : A key to a Victorious Future*. http://www.tsl.Org /church /new _beginnings/empowerment.htm.
- Clutterbuck, David. & Kernaghan, Susan. (1994). *The Power Of Empowerment : Release the Hidden Talents of Your Employees*. London: Kogan Page.
- Gibson. (2000). *Organizations Behavior*. (7th ed). Boston: Irwin.
- Kouzes, James M. & Posner, Barry Z. (1987). "Strengthen Others : Sharing Information and Power," in *Skyhooks for Leadership*. New York: AMACOM.
- Lashley, Conrad. (1997). *Empowering Service Excellence : Beyond the Quick Fix*. London: Cassell.
- Longman. (1987). *Longman Dictional of Contemporary English*. England: Clays.
- Luthans, Fred. (1998). *Organizational Behavior*. 8th ed. Boston: McGraw-Hill.
- Rodwell. (1996). *An analysis of the concept of empowerment*. *Journal of advanced Nursing*, 23, 305-313.
- Schermerhorn Jr. Hunt, Jame G. & Osborn, Richard N. (1998). *Basic Organizational Behavior*. 2nd ed. New York: John Wiley & Sons.
- Smith. (1996). *Empowering people: How to bring out the best in your workforce*. California: Kogan Page.
- Stone, Florence M. & Sachs, Randi T. (1995). *The High – Value Manager “Developing The Core Competencies Your Organization Demands*. New York: AMACOM.
- Tebbit. (1993). *Demystifying organizational empowerment*. *Journal of nursing Administration*, 23, 18-23.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

1. นางพิมพ์ลดา ตามสุขสนธิ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
2. นางสาวมลลิกา ปานคุ้ม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
3. นายบำรุงวิชัย อรุณประเสริฐ ครูชำนาญการ โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้แนวทางการการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

1. นางอณัฐธิดา กระตุนาค ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
2. นายบุศรินทร์ หอมกลิ่นยา ข้าราชการบำนาญ
3. นางศรีประภา ระดมยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำนารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
4. นางสาวศุภภัทร์ ญศพันธ์ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
5. ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุภาวี พูลประภาภรณ์ ครูโรงเรียนบ้านเขาขวาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

แบบสอบถาม

การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ของ นางสาวศลิษา ศุภัสภากรณ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 41 ข้อ

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษา คำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้นและขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

ศลิษา ศุภัสภากรณ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

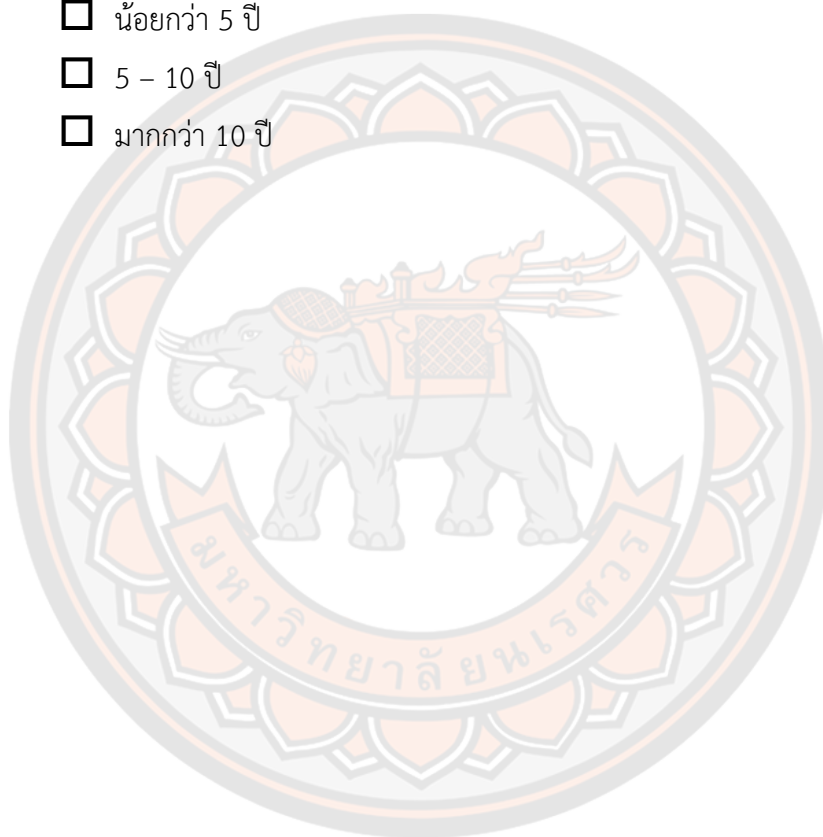
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง

1. ตำแหน่ง

 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู

2. ประสบการณ์การทำงาน

 น้อยกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ตามระดับการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามสภาพจริง โดยกำหนดการให้ระดับคะแนนมีความหมายในการตอบแต่ละช่อง ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับการเสริมพลังอำนาจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
1	ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นคำสั่งตามโครงสร้างชัดเจน					
2	ผู้บริหารดำเนินการมอบหมายงานตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละคน					
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง					
4	ครูมีอำนาจในการปฏิบัติงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย					
5	ผู้บริหารให้โอกาสครูกำหนดแบบแผนในการปฏิบัติงาน					
6	ผู้บริหารให้โอกาสครูกำหนดรูปแบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน					
7	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียน และแนวทางการป้องกันและแก้ไขนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงตามผลการคัดกรองนักเรียน					
8	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม					

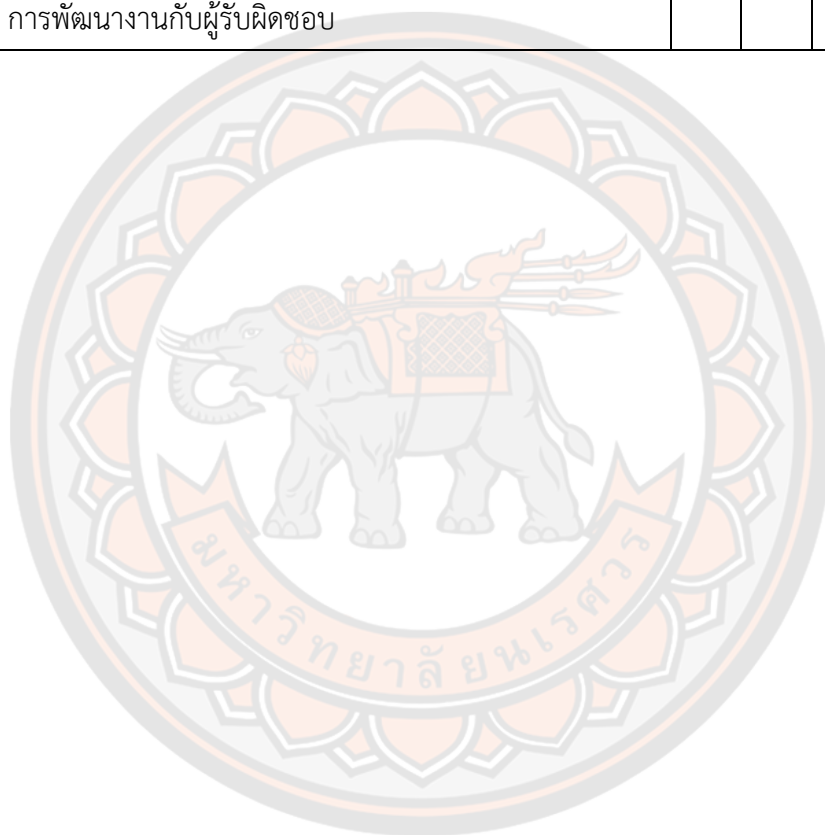
ข้อ	รายการ	ระดับการเสริมพลังอำนาจ				
		5	4	3	2	1
9	ผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
10	ผู้บริหารให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือที่ทันสมัยและเหมาะสมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
11	ผู้บริหารให้การยอมรับในแนวทางและกระบวนการทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู					
12	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้สร้างสรรค์วิธีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามศักยภาพของตนเอง					
13	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในผลงานเชิงประจักษ์และแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
14	ผู้บริหารสนับสนุนให้ส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ					
15	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการเผยแพร่รูปแบบ วิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
16	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการแสดงผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
17	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการยกย่อง ชมเชย การแสดงความยินดีกับผลงานที่สำเร็จหรือได้รับรางวัล					
18	ผู้บริหารให้ความสนับสนุนในความก้าวหน้าของงานและการเลื่อนเงินเดือนอย่างเป็นธรรม					
ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
19	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับการเสริมพลังอำนาจ				
		5	4	3	2	1
20	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทางการระบอบการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละชั้นตอนอย่างชัดเจน					
21	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนและร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
22	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้ มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรอง					
23	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน					
24	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงตามผลการคัดกรอง					
25	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการประชุมเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละชั้นตอน					
26	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา					
27	ผู้บริหารให้โอกาสผู้รับผิดชอบทุกคนได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหา					
28	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน					
ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
29	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวมีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับการเสริมพลังอำนาจ				
		5	4	3	2	1
30	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการเก็บข้อมูล รายบุคคลของผู้เรียน					
31	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พุดคุย แลกเปลี่ยนวิธีการในการดำเนินการคัดกรองเพื่อจัดกลุ่ม นักเรียน					
32	ผู้บริหารจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
33	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนา นักเรียนหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น วิทยากรภายนอกจากหน่วยงานต่าง ๆ					
34	ผู้บริหารสนับสนุนให้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เช่น โรงพยาบาล ศป.ปส.อ.					
ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
35	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบตระหนักถึงความสำคัญ ในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน					
36	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่ละทิ้ง หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
37	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบประเมินตนเองในการ เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนและคัดกรองนักเรียน เพื่อนำผล การประเมินมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ					
38	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปและ รายงานผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน					
39	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบนำผลการดำเนินกิจกรรม พัฒนานักเรียนมาหาแนวทางพัฒนาให้ดีขึ้น					

ข้อ	รายการ	ระดับการเสริมพลังอำนาจ				
		5	4	3	2	1
40	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน					
41	คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนิน กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีการรายงาน ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะใน การพัฒนางานกับผู้รับผิดชอบ					

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ของ นางสาวศลิษา ศุภัสภากรณ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้

นางสาวศลิษา ศุภัสภากรณ์
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ - สกุล .....
1. ตำแหน่ง .....
2. สังกัด/หน่วยงาน .....
3. ประสบการณ์การทำงาน .....
4. วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ .....
5. เวลาที่สัมภาษณ์ .....
6. สถานที่ .....
7. หมายเลขโทรศัพท์ .....

ตอนที่ 2 แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

1. แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ท่านมีแนวทางในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ท่านมีแนวทางในการสนับสนุนให้ครูส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ท่านมีแนวทางในการนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้ มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรอง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ท่านมีแนวทางในการจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ท่านมีแนวทางในการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ
แบบสอบถาม การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ข้อ	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
1	ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นคำสั่งตาม โครงสร้างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารดำเนินการมอบหมายงานตาม ความสามารถและศักยภาพของแต่ละ คน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบ ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูมีอำนาจในการปฏิบัติงานในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่ได้รับ มอบหมาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารให้โอกาสครูกำหนดแบบแผน ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารให้โอกาสครูกำหนดรูปแบบ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของ นักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
7	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการกำหนด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียน และแนวทางการป้องกันและแก้ไข นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงตามผลการ คัดกรองนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณใน การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	ผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากร ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	ผู้บริหารให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือที่ทันสมัยและเหมาะสม ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
11	ผู้บริหารให้การยอมรับในแนวทางและ กระบวนการทำงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้สร้างสรรค์ วิธีการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามศักยภาพของ ตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
13	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในผลงานเชิงประจักษ์และแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสนับสนุนให้ส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการเผยแพร่รูปแบบ วิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	ผู้บริหารให้โอกาสครูในการแสดงผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการยกย่องชมเชย การแสดงความยินดีกับผลงานที่สำเร็จหรือได้รับรางวัล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารให้ความสนับสนุนในความก้าวหน้าของงานและการเลื่อนเงินเดือนอย่างเป็นธรรม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
19	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
20	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดแนวทาง กระบวนการ ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนแต่ละขั้นตอนอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชุมร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูล พื้นฐานของผู้เรียนและร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำ ผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้ มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามผล การคัดกรอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชุมวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียนกลุ่ม เสี่ยงตามผลการคัดกรอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมี การประชุมเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นใน การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนแต่ละขั้นตอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	ผู้บริหารให้โอกาสผู้รับผิดชอบทุกคน ได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
29	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวมีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการเก็บข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พูดคุยแลกเปลี่ยนวิธีการในการดำเนินการคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	ผู้บริหารจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
33	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน เช่น วิทยากรภายนอกจากหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	ผู้บริหารสนับสนุนให้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เช่น โรงพยาบาล ศป.ปส.อ.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
35	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่ละทิ้งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบประเมินตนเองในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนและคัดกรองนักเรียนเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
38	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบ ดำเนินการสรุปและรายงานผลการ ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
39	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบนำ ผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนานักเรียน มาหาแนวทางพัฒนาให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
40	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนิน กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
41	คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มีการ รายงานผลการตรวจสอบผลการ ดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะในการ พัฒนางานกับผู้รับผิดชอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง การเสริมพลังอำนาจการดำเนินงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.996	41

ภาคผนวก จ ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ข้อ	แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการให้อำนาจหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
1	ท่านมีแนวทางในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการให้โอกาสแสดงศักยภาพในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
2	ท่านมีแนวทางในการสนับสนุนให้ครูส่งผลงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรับรางวัลต่างๆ อยู่เสมอ อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการทำงานเป็นทีมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
3	ท่านมีแนวทางในการนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้ มาประชุมเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรองอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
4	ท่านมีแนวทางในการจัดให้มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	แนวทางการเสริมพลังอำนาจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการส่งเสริมให้มีคุณธรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
5	ท่านมีแนวทางในการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

